

Beslut

**efter kvalitetsgranskning i ämnet slöjd i grundskolans
högstadium vid Wämöskolan 7–9 i Karlskrona
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning vid Wämöskolan 7–9. Syftet med denna tematiska kvalitetsgranskning är att granska vissa kvalitetsaspekter i ämnet slöjd i grundskolans högstadium.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer: hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Wämöskolan 7–9 i följande utsträckning:

I vilken utsträckning får eleverna en slöjdundervisning som främjar deras möjligheter att arbeta med processen i fokus?

Eleverna får i flera delar en slöjdundervisning som främjar deras möjligheter att arbeta med processen i fokus.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Ge eleverna möjlighet att löpande reflektera över sin arbetsprocess, inklusive resultat, tillsammans med läraren.

I vilken utsträckning ges elever möjlighet att utveckla kunskaper om hållbar utveckling?

Eleverna ges i hög utsträckning möjlighet att utveckla kunskaper om hållbar utveckling.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

I vilken utsträckning omfattas slöjdämnet av ett jämställdhetsperspektiv?

Slöjdämnet omfattas i flera delar av ett jämställdhetsperspektiv.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Reflektera och diskutera löpande olika frågor kring jämställdhet med eleverna samt utmana eleverna i val av material och metod utifrån föreställningar om kvinnligt och manligt.

Uppföljning

Huvudmannen ska **senast den 28 oktober 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogat formulär användas. Formuläret skickas som ett separat dokument.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se eller med post till Skolinspektionen Postadress: Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2025:11894) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

I vilken utsträckning får eleverna en slöjdundervisning som främjar deras möjligheter att arbeta med processen i fokus?

Inom denna frågeställning granskas om eleverna får ett aktivt lärarstöd genom hela arbetsprocessen som ger dem möjligheter att utveckla idéer samt utveckla och använda strategier. Vidare granskas om undervisningen är stimulerande, motiverande och utmanande samt om eleverna löpande och tillsammans med läraren får möjlighet till reflektion över process och resultat.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna får i flera delar en slöjdundervisning som främjar deras möjligheter att arbeta med processen i fokus.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare och elever, lektionsobservationer av slöjdundervisningen samt inkommen dokumentation från huvudmannen.

Processinriktat lärarstöd

Granskningen visar att lärarstödet i slöjdundervisningen är processinriktat och sker genom dialoger med formativ respons.

Lärarnas stöd är utformat så att eleverna utvecklar idéer och använder olika strategier för att lösa uppgifter. Lärare och elever berättar i intervju att arbetsprocessen inleds med att läraren visar olika tekniker samt färdiga föremål i olika material som elever får se och känna på. Dessutom visar lärare emellanåt filmer samt ger elever möjlighet att inspireras av olika typer av litteratur som innehåller både grundläggande och mer avancerade förslag. Elever berättar att läraren vid uppstart av en arbetsuppgift i materialinriktningen textil gav exempel på olika typer av stygn elever skulle lära sig. Läraren visar vid Skolinspektionens lektionsobservation eleverna ett ark med broderade förstygn, efterstygn och stjälkstygn. Elever beskriver att lärarna uppmuntrar dem att pröva olika tillvägagångssätt för att lösa en arbetsuppgift. En elev berättar till exempel i intervju att hen planerade att måla en låda som hen tillverkat i trä och att läraren i materialinriktningen

trä och metall uppmuntrade eleven och gav alternativet att ytbehandla lådan med träolja i stället eftersom materialet var så vackert. Eleven berättar att hen då oljade lådan och att hen blev nöjd med resultatet.

Lärarna stöttar regelbundet eleverna och ger återkoppling under arbetsprocessen. Lärarna uppger att de ger eleverna stöd genom att visa och samtala om hur eleverna ska gå tillväga. Lärarna beskriver även att de låter eleverna behålla initiativet genom att eleverna får utföra momenten själva. Elever ger i intervju exempel på att läraren i materialinriktningen textil samtalar med eleven och visar hur stygnen ska sys direkt på elevens föremål. Om det trots detta stöd fortsätter vara svårt för någon elev modifierar läraren instruktionerna och hjälper till att göra ytterligare en liten del till eleven lyckas och fortsätter på egen hand. Ett annat exempel på att lärarna låter eleverna behålla initiativet i processen är när läraren i materialinriktningen trä och metall vid Skolinspektionens lektionsobservation visar en elev som tillverkar en basketkorg en metod för att fästa metallringen på föremålets bakstycke. Läraren ber eleven att titta på ett visningsexemplar som sitter på väggen. Läraren och eleven för ett samtal om processen och eleven säger till läraren att metoden nu är tydlig och fortsätter arbeta på egen hand. Vid Skolinspektionens lektionsobservation gav lärarna vid flera tillfällen eleverna formativ återkoppling under elevernas arbetsprocess. En lärare erbjöd exempelvis en elev som ville förbättra sitt föremål under processen olika alternativ att ta ställning till för att ge elevens väv en högre kvalitet. I samtalet ställde läraren frågor utifrån elevens frågeställning om vad begreppet omlott betyder. Efter att läraren inledningsvis i samtalet ställt frågan "Hur går det?" så visar läraren med två garnstumpar och beskriver muntligt hur väven kommer att bli stark genom att elever lägger trådar omlott. Läraren hjälpte på så vis eleven att komma vidare i sin process.

Utmanande undervisning

Granskningen visar att undervisningen är motiverande och utmanande samt att arbetsformerna varierar.

Undervisningen är utformad så att arbetet motiverar eleverna till utveckling oavsett kunskapsnivå. Lärarna berättar i intervju att de utmanar eleverna på flera olika sätt. Läraren i materialinriktningen textil berättar att eleverna erbjuds flera alternativ med olika svårighetsgrad som varje elev sedan väljer mellan. Exempelvis väljer många elever att tillverka korsetter och utmanas av läraren att utforma sina föremål på olika sätt genom att läraren visar olika knäppningar och en mängd olika material att välja emellan. Elever berättar att lärarna förväntar sig att varje individ ska välja en personligt utmanande nivå och om någon elev planerar på en alltför grundläggande nivå eller skissar på en alltför omfattande uppgift ger

läraren rimliga alternativ utifrån elevens förutsättningar. Vid Skolinspektionens lektionsobservation utmanar läraren i materialinriktningen trä och metall en elev att prova på att löda med tenn. Eleven uttrycker oro över att arbeta med en ny hantverksteknik och ett nytt material. Läraren ger stöd genom att samtala med eleven om att de gör lödningen tillsammans igen om resultatet skulle bli mindre bra. När läraren instruerar och utför lödningen tillsammans med eleven betraktar flera andra elever processen och ställer frågor till läraren. Lärarna och eleverna berättar i intervju att lärarna uppmanar elever att våga prova och att lärarna har höga förväntningar på alla elever oavsett könstillhörighet eller bakgrund. Rektorn berättar i intervju att lärarna har en önskan att alla elever ska känna stolthet över sina tillverkade slöjdföremål.

Lärarna varierar arbetsformerna så att elever får möjlighet att arbeta tillsammans med andra elever för att dela erfarenheter. Lärare berättar i intervju att eleverna vanligtvis arbetar självständigt samtidigt som de emellanåt planerar arbete då eleverna ska samverka med varandra genom att diskutera idéer, inspirera och hjälpa varandra. Elever bekräftar i intervju att lärarna berättar att elever delar erfarenheter med varandra under arbetet i slöjd. Både lärare och elever ger exempel på att flera elever inom materialinriktningen trä och metall tillverkar flygplan och att de sitter tillsammans för ett gemensamt lärande. Läraren berättar även om en annan grupp av elever som tillverkar smyckeskrin och en tredje grupp som valt att skapa fågelholkar. Eleverna som arbetar med samma typ av föremål betraktar varandras arbeten och för samtal om hur de kan välja att genomföra olika moment för att utvecklas. Vid Skolinspektionens lektionsobservation av materialinriktningen textil samarbetar elever för att utveckla kunskaper om olika garntekniker genom att föra samtal om en mängd föremål i en korg. Läraren deltar i delar av samtalet och fördjupar elevernas diskussioner.

Reflektion över process och resultat

Granskningen visar att undervisningen innehåller få moment med reflektion över arbetsprocessen tillsammans med läraren.

Eleverna får till viss del reflektera över sin arbetsprocess och resultat för att främja handlingsberedskap, kreativitet och självständighet. Lärarna uppmanar i begränsad utsträckning eleverna att reflektera över arbetsprocessen och orsaker till slutresultatet. Av Skolinspektionens lektionsobservationer samt av intervjuer med elever framkommer att lärarna sällan låter elever reflektera tillsammans med läraren på ett strukturerat vis över vad eleven lär sig och hur nyvunna kunskaper kan främja handlingsberedskap och användas i framtiden. Dock berättar lärare i intervju att de vid korta och spontana tillfällen i klassrummet för samtal

med elever om föremålen. Lärare berättar att de är medvetna om läroplanens krav på att elever ska ges möjligheter att reflektera för att utvecklas. Av dokument som begärts in från huvudmannen framgår att slöjdundervisningen i alla årskurser ska innehålla reflektion i form av att eleven dokumenterar arbetsprocessen. Lärare uppger dock att olika problem med datorer och teknik har lett till att loggboken eller andra metoder för reflektion sällan används. I intervjuer berättar elever att undervisningen sällan utformas så att eleverna tillsammans med läraren får beskriva vilken betydelse olika överväganden och handlingar haft för slutproduktens resultat. Visserligen berättar lärare och elever i intervju att en avslutande reflektion sker i årskurs 9 i form av en utvärdering utifrån frågor som läraren utformar och vissa elever tar bilder på sina föremål. Eleverna får vid detta avslutande tillfälle exempelvis reflektera över om de är nöjda med resultatet, vad de kunnat göra annorlunda samt vilket betyg de själva skulle ge på föremålet de tillverkat. Samtidigt berättar elever i årskurs 7 och 8 att de inte har fått reflektera tillsammans med läraren över olika slutprodukters resultat och elever i årskurs 9 berättar att lärare sällan ger återkoppling på de skriftliga reflektioner som vissa elever då och då skriver i loggboken. Lärarna berättar i intervju att de tittar på vad elever skriver men att de inte skriver några kommentarer samt att elever i årskurs 7 inte använder loggböcker medan elever i årskurs 9 gör det mer.

Identifierat utvecklingsområde

Utvecklingsområde 1

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Ge eleverna möjlighet att löpande reflektera över sin arbetsprocess, inklusive resultat, tillsammans med läraren.

Av kursplanen i ämnet slöjd framgår att eleverna i undervisningen ska ges möjligheter att reflektera över arbetsprocesser och resultat för att fördjupa sitt lärande. Genom reflektion både i arbetet och när det är slutfört kan eleverna utveckla medvetenhet om vad som kännetecknar kvalitet i utförande och resultat.¹

---

¹ Lgr22, 5 Kursplaner, 5.17 Slöjd.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att eleverna i begränsad utsträckning ges möjlighet att tillsammans med läraren reflektera över arbetsprocessen eller hur delarna i arbetsprocessen samverkar och påverkar resultatet. Eleverna ges endast sporadiskt möjlighet att reflektera under den pågående arbetsprocessen. Genom att lärarna utformar undervisningen så att eleverna regelbundet får reflektera över arbetsprocessen och resultatet tillsammans med läraren utmanas eleverna till handlingsberedskap, självständighet och ett fördjupat lärande.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ser till att lärarna utformar undervisningen så att eleverna löpande får reflektera över sin arbetsprocess, inklusive resultat, tillsammans med lärarna.

I vilken utsträckning ges elever möjlighet att utveckla kunskaper om hållbar utveckling?

Inom denna frågeställning granskas i vilken utsträckning undervisningens innehåll bidrar till att eleverna utvecklar kunskaper om material och metoder utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Vidare granskas om undervisningen utformas så att eleverna får möjlighet att reflektera kring hur det egna arbetet påverkar miljön och hur de kan använda olika metoder för resurshushållning.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i hög utsträckning möjlighet att utveckla kunskaper om hållbar utveckling.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare och elever, lektionsobservationer av slöjdundervisningen samt inkommen dokumentation från huvudmannen.

Material- och metodkunskap utifrån hållbar utveckling

Granskningen visar att undervisningen ger eleverna en fördjupad förståelse samt kunskaper om olika material och olika slöjdmetoder utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Undervisningen ger eleverna möjlighet att lära sig mer om egenskaper hos olika material samt hur dess ursprung och framställning påverkar miljön. Av dokument som begärts in från huvudmannen framgår att eleverna i högstadiet får lära sig om olika material och dess ursprung, vilket bekräftas av elever i intervju. Elever berättar i intervju att lärarna för samtal med dem om konsekvenser för miljön utifrån olika materialval. Exempelvis framkommer i läsårsplaneringen för årskurs 7 samt av intervjuer med

elever och lärare att eleverna får fördjupa sin förståelse för olika material som används i undervisningen. En elev i årskurs 8 berättar att läraren visat en film om hur material produceras. Filmen belyste dessutom arbetarnas bristfälliga förhållanden när de framställde materialet. Elever berättar i intervju att de i undervisningen exempelvis har samtalat om att träslaget lind är mjukt samt att ek är dyrare att köpa in än många andra träslag. Läraren i materialinriktningen textil ger exempel på att elever lärt sig mer om polyester och vilken typ av olja som används till denna produktion. Elever och läraren i materialinriktningen trä och metall berättar att elever även får en ökad förståelse för olika metaller.

Undervisningen innehåller moment som ger eleverna kunskap om slöjdmeter som bidrar till att elevernas slöjdföremål blir användbara och håller länge. Lärarna berättar att de i båda materialinriktningarna ofta samtalar med elever om vikten av att framställa hållbara föremål. Läraren i materialinriktningen trä och metall berättar i intervju att eleverna tillverkar svepaskar i årskurs 7. När en elev skulle börja med botten till sin ask samlade läraren eleverna och synliggjorde träbitens årsringar och hur eleverna utifrån dessa behövde bearbeta träet för att asken skulle hålla länge. Elever berättar att läraren i materialinriktningen textil för samtal med elever och att läraren betonat värdet av att använda sicksacksöm så att föremålen blir mer hållbara. Vid Skolinspektionens lektionsobservation förevisar läraren i materialinriktningen trä och metall elever hur ytorna på metallbitar behöver rengöras med ett medel för att skapa en stark bindning mellan de metaller som ska sammanfogas.

Reflektion och val under arbetsprocessen utifrån ett hållbarhetsperspektiv

Granskningen visar att eleverna får reflektera över olika val utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Undervisningen ger eleverna möjlighet att göra val av metoder som bidrar till hållbarhet och jämföra olika material utifrån ett miljöperspektiv. Lärare berättar att undervisningen är utformad så att eleverna får reflektera och göra självständiga val av metoder som bidrar till hållbarhet, exempelvis genom återbruk av material. Elever och läraren i materialinriktningen textil berättar i intervju att elever exempelvis tillverkar necessärer och leksaksbollar av begagnade jeans som skolan fått gratis från butiker som säljer andrahandsvaror. Läraren berättar att elever får reflektera kring att det krävs många tusen liter vatten för att tillverka ett enda par nya jeans. Läraren i materialinriktningen trä och metall uppmanar elever att hushålla med aluminium och informerar elever om höga kostnader vid framställning av aluminium. Såväl lärare som elever berättar att elever uppmanas till resurshushållning genom att klippa i kanten av större tygbitar och att

använda träplankor på genomtänkta vis. Elever berättar i intervju att lärare uppmanar dem att ta med gamla saker till skolan för att skapa nya föremål av dessa. Exempelvis berättar en elev att tomma konservburkar hemifrån blev till en skulptur. Vidare berättar lärare i intervju att eleverna får jämföra och reflektera kring olika material utifrån dess påverkan på miljön. Exempelvis får eleverna under Skolinspektionens lektionsobservation i materialinriktningen textil diskutera olika egenskaper hos en mängd stickade och virkade föremål ur en korg. Eleverna jämför och reflekterar i mindre grupper över föremålens kvalitet och användbarhet. Läraren låter därefter eleverna utveckla sina kunskaper om vilka verktyg och tekniker som har använts för att framställa föremålen i korgen. Elever berättar i intervju att läraren i materialinriktningen trä och metall berättar för elever om vilket virke som kommer från en lokal brädegård och vilket material som läraren beställt via internet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

I vilken utsträckning omfattas slöjdämnet av ett jämställdhetsperspektiv?

Inom denna frågeställning granskas i vilken utsträckning rektorn organiserar skolans jämställdhetsarbete kopplat till slöjdämnet. Vidare omfattar granskningen lärarnas arbete med jämställdhet i slöjdundervisningen.

Skolinspektionen bedömer följande: Slöjdämnet omfattas i flera delar av ett jämställdhetsperspektiv.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare och elever, lektionsobservationer av slöjdundervisningen samt inkommen dokumentation från huvudmannen.

Skolans jämställdhetsarbete för slöjdämnet

Granskningen visar att rektorn organiserar slöjdämnet så att elever oavsett könstillhörighet möts och arbetar tillsammans.

Rektorn ser till att flickor och pojkar arbetar tillsammans i slöjdundervisningen. Rektorn, lärarna och eleverna berättar i intervju att slöjdgrupperna är könsblandade och att eleverna läser båda materialinriktningarna växelvis i årskurs 7. I årskurs 8 och 9 får eleverna välja materialinriktning. Lärarna och eleverna berättar i intervju att lärarna

inför valet av materialinriktning tillsammans introducerar vad de båda inriktningarna kommer att innehålla. Exempelvis visar lärarna föremål som tidigare elever på skolan tillverkat i syfte att ge elever förutsättningar att göra ett genomtänkt val. Lärare beskriver att de i samband med valen i årskurs 8 och 9 även utmanar eleverna att göra ett medvetet och personligt val. Elever berättar att de får nedteckna sitt val på en blankett där eleven även kan ange att hen är öppen för båda materialinriktningarna. Såväl rektorn som lärarna och elever berättar i intervju att både flickor och pojkar får möjlighet att arbeta med en kombination av olika material. Lärarna i båda materialinriktningarna ger exempel på flera kombinationer där läraren instruerar eleverna att kombinera material. Ett exempel är ett smyckesskåp med trä och textil från båda inriktningarna och ett annat är askar av trä med olika broderade motiv på askens lock.

Jämställdhetsperspektiv i undervisningen

Granskningen visar att lärarna i begränsad utsträckning lyfter föreställningar och normer om kvinnligt och manligt tillsammans med eleverna.

Lärarna arbetar sällan för att vidga och utmana föreställningar och normer om kvinnligt och manligt. Lärarna berättar i intervju att de sällan för samtal om hur de i undervisningen ska motverka traditionella könsmonster eller vidga elevers föreställningar. Likaså medvetandegör lärarna sällan eleverna om begränsande könsnormer, så att eleverna kan utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av traditionella normer. Samtidigt berättar elever i intervju att flickor och pojkar får samma möjligheter i slöjdamnet. Elever berättar i intervju att lärarna i ämnet slöjd sällan synliggör hur könsbundna föreställningar kan påverka och begränsa eleverna i vardagen och i framtida val av exempelvis utbildning och yrke. Elever kan i intervju inte ge exempel på att de ges möjlighet att diskutera könsmonster eller hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter och val. Inte heller kan elever ge exempel på att de i undervisningen fört samtal om historiska perspektiv på jämställdhet inom slöjdamnet exempelvis utifrån äldre tiders hantverksföremål och slöjdtraditioner. En lärare berättar i intervju att elever fått se en film där pojkar sticker och att hen visade filmen i syfte att synliggöra för eleverna att fler än bara äldre damer sticker. Det framkommer dock i intervju med elever att lärarna i övrigt inte har utmanat dem i val av material och metod utifrån föreställningar om kvinnligt och manligt. Däremot uppmuntrar lärarna eleverna att söka till en praktisk gymnasieutbildning eftersom lärarna inom ramen för slöjdamnet ser att dessa program kan passa många elever då många elever tycker om att arbeta konkret med sina händer. Rektorn berättar att hen inte fört samtal med lärarna om

jämställdhetsfrågor i ämnet slöjd och säger att det skulle kunna utvecklas ett tydligare arbete utifrån genus i undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

Utvecklingsområde 2

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Reflektera och diskutera löpande olika frågor kring jämställdhet med eleverna samt utmana eleverna i val av material och metod utifrån föreställningar om kvinnligt och manligt.

Av läroplanen framgår att skolan ska aktivt verka för jämställdhet. Skolan ska därmed gestalta och förmedla lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för flickor och pojkar, kvinnor och män. I enlighet med grundläggande värden ska skolan också främja interaktion mellan eleverna oberoende av könstillhörighet. Genom utbildningen ska eleverna utveckla en förståelse av hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska könsmonster och hur de kan begränsa människors livsval och livsvillkor.²

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärare sällan diskuterar frågor kopplat till jämställdhet med eleverna i slöjdundervisningen. Dessutom utmanar lärare sällan eleverna i val av material och metod utifrån föreställningar om kvinnligt och manligt. Genom att synliggöra och diskutera traditionella könsmonster samt utmana de föreställningar som flickor och pojkar kan ha, ges eleverna möjlighet att utveckla en ökad medvetenhet om könsbundna mönster. Detta kan i sin tur bidra till att motverka begränsningar i deras vardag och i framtida val, exempelvis vad gäller utbildning och yrkesinriktning.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ser till att lärare återkommande reflekterar och diskuterar olika frågor kring jämställdhet samt utmanar eleverna i val av material och metod utifrån föreställningar

---

² Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.

om kvinnligt och manligt. Skolverket har material som kan användas i detta arbete.³

På Skolinspektionens vägnar

X Anna-Carin Kostic

Beslutsfattare
Signerat av: Anna-Carin Kostic

X Åke Isaksson

Föredragande
Signerat av: Åke Isaksson

I handläggningen av ärendet har även utredaren Ulrika Perry deltagit.

---

³ [Aktivt jämställdhetsarbete i skolan - Skolverket](#) hämtad 2026-04-23

Bilaga 1: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Wämöskolan 7–9 den 17 mars 2026. Besöket genomfördes av utredarna Åke Isaksson och Ulrika Perry.

Skolenheten är en kommunal skola verksam i Karlskrona kommun med grundskola, årskurserna 7–9. På skolenheten går cirka 210 elever.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Två lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektorn
- Dokument som begärts in från huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från de skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport.

Bilaga 2: Granskningens utgångspunkter

Granskningens syfte

Syftet är att granska vissa kvalitetsaspekter i undervisningen i ämnet slöjd i grundskolans högstadium. Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen tagit fram inom de olika frågeställningarna.

Granskningens frågeställningar

1. I vilken utsträckning får eleverna en slöjdundervisning som främjar deras möjligheter att arbeta med processen i fokus?
2. I vilken utsträckning ges elever möjlighet att utveckla kunskaper om hållbar utveckling?
3. I vilken utsträckning omfattas slöjdämnet av ett jämställdhetsperspektiv?

Kvalitetskriterier

Processinriktat lärarstöd

Lärarstödet är processinriktat så att eleven visas på möjliga alternativ för att kunna utveckla idéer samt utveckla och använda olika strategier för att lösa sin arbetsuppgift.

Lärarstödet är stöttande och innehåller dialog i form av formativ respons under arbetsprocessen.

Utmanande undervisning

Undervisningen är motiverande och utmanande så att alla elever, oavsett nivå i kunnande, stimuleras till utveckling.

Arbetsformerna varierar mellan individuellt arbete och arbete i par eller grupp så att eleverna kan dela erfarenheter i ett gemensamt lärande.

Reflektion över process och resultat

Undervisningen innehåller moment där eleverna löpande uppmanas att, tillsammans med lärare, reflektera över sin arbetsprocess, inklusive resultat, i syfte att främja utveckling av handlingsberedskap, kreativitet och självständighet.

Material- och metodkunskap

Undervisningen innehåller moment för att ge eleverna en fördjupad förståelse av olika materials egenskaper och ursprung utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Undervisningen innehåller moment för att ge eleverna kunskap om slöjdmeter för framställning av funktionella och hållbara slöjdprodukter.

Reflektion och val under arbetsprocessen

Undervisningen utformas så att eleverna ges möjlighet att reflektera kring hur det egna arbetet påverkar miljön och välja hur de i den egna slöjdprocessen kan använda olika metoder för resurshushållning.

Skolans jämställdhetsarbete för slöjdämnet

Rektor organiserar slöjdämnet så att elever, oberoende av könstillhörighet möts och arbetar tillsammans.

Jämställdhetsperspektiv i undervisningen

Läraren reflekterar och diskuterar föreställningar och normer om kvinnligt och manligt tillsammans med eleverna.

Läraren arbetar inom undervisningen för att vidga och utmana elevernas föreställningar utifrån icke-könstraditionellt perspektiv i val av material och metod.

Bilaga 3: Författningsstöd

Skolinspektionens granskning ska avse den granskade verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer.⁴

Av skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.⁵ Vidare ska utbildningen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.⁶

Av skollagen framgår vidare att alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.⁷

Av läroplanen framgår att skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolan ska även främja elevernas harmoniska utveckling. Detta ska åstadkommas genom en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer.⁸

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd.⁹ I läroplanens andra del om övergripande mål och riktlinjer framgår att skolan ska:

---

⁴ 26 kap. 20 § skollagen.

⁵ 1 kap. 4 § skollagen.

⁶ 1 kap. 5 § skollagen.

⁷ 3 kap. 2 § skollagen, se även 3 kap. 5 och 7 §§ skollagen gällande extra anpassningar och särskilt stöd.

⁸ Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.

⁹ 5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

- erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt
- ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt, kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga.

Lärarna ska:

- sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.
- ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan och ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel
- organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga, upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt samt successivt får fler och större självständiga uppgifter och ett ökat eget ansvar.¹⁰

Undervisningen i ämnet slöjd ska enligt kursplanen syfta till att eleverna utvecklar förmågan att formge och framställa föremål genom att arbeta med olika material och hantverkstekniker. Eleverna ska bland annat:

- ges möjligheter att utveckla sin skicklighet i en process där tanke, sinnesupplevelse och handling samverkar
- ges förutsättningar att arbeta med färg, form och funktion för att skapa olika estetiska och kulturella uttryck
- ges förutsättningar att utveckla idéer samt överväga olika lösningar och tillvägagångssätt i slöjdarbetet
- ges möjligheter att reflektera över arbetsprocesser och resultat för att fördjupa sitt lärande.¹¹

Det centrala innehållet i slöjd för årskurs 7–9 består av följande tre delar: Slöjdens material, verktyg och hanterverkstekniker, slöjdens arbetsprocesser samt slöjdens uttryck och betydelse för hållbar utveckling. Innehållet i undervisningen inom ”slöjdens arbetsprocesser” handlar bland annat om slöjdarbetets olika delar: idéutveckling, överväganden, framställning samt reflektion över arbetsprocessen och resultatet. Det

---

¹⁰ Lgr22, 2.2 Kunskaper.

¹¹ Lgr22, 5 Kursplaner, 5.17 Slöjd.

handlar även om hur delarna i arbetsprocessen samverkar och påverkar resultatet.¹²

När det gäller kunskaper om hållbar utveckling framgår i läroplanens första del avseende skolans uppdrag att en viktig uppgift för skolan är att ge överblick och sammanhang. Genom ett miljöperspektiv får eleverna möjligheter att både ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.¹³

Vidare anges i kursplanen för slöjd att eleverna ska ges förutsättningar att utveckla förmågan att välja och hantera material för att främja hållbar utveckling. Undervisningen i ämnet slöjd ska ge eleverna förutsättningar att utveckla förmåga att reflektera över arbetsprocesser och resultat utifrån kvalitet, uttryck och hållbar utveckling. En del av det centrala innehållet för årskurs 7–9 handlar bland annat om jämförelser mellan olika slöjdmaterial utifrån deras kvalitet och påverkan på miljön, resurshushållning genom återbruk, reparation samt vård av material och föremål.¹⁴

Avseende skolans jämställdhetsarbete och jämställdhetsperspektiv i undervisningen framgår följande i läroplanens första del. Skolan ska:

- aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet
- synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling
- organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.¹⁵

Vidare framgår att skolan aktivt ska verka för jämställdhet. Skolan ska därmed gestalta och förmedla lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för flickor och pojkar, kvinnor och män. Skolan ska också främja interaktion mellan eleverna oberoende av könstillhörighet. Genom utbildningen ska

---

¹² Ibid.

¹³ Lgr22, 2.2 Kunskaper.

¹⁴ Lgr22, 5. Kursplaner, 5.17 Slöjd.

¹⁵ Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning.

eleverna utveckla en förståelse av hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter.¹⁶

I läroplanens andra del anges vidare att alla som arbetar i skolan i sin verksamhet ska:

- bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor och att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet
- utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt i det vardagliga arbetet.

Läraren ska:

- synliggöra och med eleverna diskutera hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter samt hur könsmönster kan begränsa egna livsval och livsvillkor
- planera och genomföra undervisningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.¹⁷

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.¹⁸ Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas förutsättningar och behov.¹⁹ På skolenhetsnivå ansvarar rektorn för att det görs ett arbete med att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.²⁰

I läroplanens andra del om övergripande mål och riktlinjer framgår bland annat att rektorn:

- har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen
- ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna
- har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar bland annat för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och

---

¹⁶ Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.

¹⁷ Lgr22, 2.1 Normer och värden.

¹⁸ 2 kap. 9 § skollagen.

¹⁹ 2 kap. 10 § skollagen.

²⁰ Se 4 kap. 4–6 §§ skollagen.

organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.²¹

---

²¹ Lgr22, 2.8 Rektorns ansvar.